

A Pécsi Ítéltábla a Károly Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - dr. Szűcs Vince ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen hibás teljesítésből eredő igény érvényesítése iránt indított perében a Törvényszék 2013. október hó 24. napján kelt,számú ítélete ellen az alperes részéről 31., 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 717.680 (hétszáztizenhétezer-hatszáznyolcvan.) másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Felek között 2008. június hó 20. napján vállalkozási szerződés jött létre, melyben az alperes kötelezettséget vállalt 1 db és 1 db/M típusú biomassa üzemelésű melegvíz kazán és kiszolgáló berendezései gyártására, szerelvényeinek beszerzésére, és a berendezések technológiai telepítésére.

Felperes módosított keresetében az alperes hibás teljesítésére hivatkozással - részben a berendezéseket jelenleg üzemeltető Z. Kft. engedményeseként - 36.952.419,- forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni alperest jótállás és kártérítés címén.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 31.007.015,- forintot, és ennek az ítéletben részletezett késedelmi kamatait, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes a perben részint saját igényét, részben pedig a Z. Kft.-nél felmerült többletköltséget, javítási költséget érvényesítette, keresetösségi joga a Z. Kft.-vel 2012. augusztus hó 13. napján megkötött, 2013. június hó 13. és szeptember hó 12. napján megerősített engedményezési szerződésen alapul.

Megállapította, hogy az alperes folyamatos és állandó üzemelés mellett 1000 KW és 1400 KW hőteljesítményre képes kazánok szolgáltatását vállalta, a szerződést azonban hibásan teljesítette, azM típusú kazán 2010. júniusáig, míg azM típusú kazán jelenleg sem képes a szerződés szerinti hőteljesítmény folyamatos biztosítására. Kifejtette, hogy az elégtelen hőteljesítmény miatt a Z.Kft.-nek gázkazánt kellett készenlétben tartania és beüzemelnie, az ezzel összefüggésben felmerült 18.332.329,- forint többletköltség megfizetésére az alperest kártérítés jogcímén kötelezte a felperes, mint engedményes javára. Az elégtelen hőteljesítmény miatt a felperesnél felmerült javítási költségként vette figyelembe a ventilátorok villanymotorának javítását 19.400,- forint és 25.000,-forint összegben, és az alperest jótállás címén, míg a kazánok teljesítésének vizsgálatára felperes által kifizetett 565.000,-forint vizsgálati díj megfizetésére kártérítés címén kötelezte. Megállapította, hogy az alperes jótállás címén köteles....M típusú kazán szerződésszerinti teljesítmény eléréséhez szükséges átalakítási költségeinek (7.500.000,- forint) viselésére.

Kifejtette, hogy az alperes teljesítése a hőteljesítményen túlmenően is hibás volt, a lambdaszonda nem látta el megfelelően feladatát, ezért a Z.Kft.-nél felmerült 132.486,- forint és 250.000,- forint javítási költség megfizetésére a felperesi engedményes javára kártérítés címén köteles. Hibás teljesítésnek tekintette az utóégető falazata és boltozata kivitelezését, melynek a Z.Kft. által viselt javítási költsége 173.200,-forint és 28.600,-forint volt, valamint a rostélyelemek kivitelezését, melynek javítása a Z.Kft.-nél 60.000,-forint költséget jelentett. Ezen összegek megfizetésére az alperest kártérítés címén kötelezte a felperes, mint engedményes javára. Megállapította, hogy a berendezéseket vezérlő PLC szoftver bővítőkátyájának meghibásodása miatt a felperesnél felmerült javítási költség - 121.000,- forint - megfizetésére az alperes jótállás alapján köteles. Kiemelte, hogy a kazánok hibátlan és szerződésszerű működése érdekében - a teljesítmény növelésén túlmenően (7,5 millió forint) - szükséges a tüzelőanyag beadagoló nyílás megemelése jótállás címén 3.000.000,- forint költség, és a recirkulációs ventilátor szívócsonkjának áthelyezése kártérítés címén 800.000,- forint költség mellett.

Keresetet ezt meghaladóan - 5.000.000,- forint összegű javítási költség tekintetében - elutasította hivatkozással arra, hogy az igényelt átalakítási munkák nem vonhatók a hibás teljesítés körébe, az átalakítások nélkül a berendezések alkalmasak a szerződés szerinti célra. Utalt arra, hogy a hibás teljesítés tényét és a javítási költség, kártérítés összecszerűségét a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján állapította meg, az igazságügyi szakértő szakvéleményben ellentmondást nem tapasztalt, ezért az alperes más szakértő kirendelésére irányuló indítványát elutasította.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Hivatkozott

arra, hogy felperesnek a keresetlevél benyújtásakor a Z. Kft. igényei tekintetében nem volt perbeli legitimációja, míg saját kárigényének érvényesítését a jogellenesség hiánya zárja ki. Vitatta, hogy hibásan teljesített, állította, hogy a szerződésben nem 1400 illetve 1000 KW folyamatos hőteljesítményre, hanem 1400 illetve 1000 KW maximális hőteljesítményre vállalt kötelezettséget, e követelménynek pedig a berendezések megfelelnek. Hivatkozott arra, hogy a kazán alsó kezelő ajtajának elhelyezése - melynek változtatását az igazságügyi szakértő az elvárható működésnek megfelelő, de nem feltétlenül elvégzendő munkaként minősítette - nem hibás teljesítés. Kifejtette, hogy az üzemelési többletköltség egy része a kazánok teljesítményétől független, mivel a szolgáltatás folyamatossága érdekében a szolgáltatónak tartalék energiaforrással rendelkeznie kell, ezért a tartalék gázüzemű kazán működéséhez szükséges földgáz lekötési díj, és a biomassza kazánok karbantartása idejére igénybe vett gáz díja nem minősül kárnak. Vitatta a boltív, falazat és rostélyokkal kapcsolatban felmerült kijavítási költséget hivatkozással arra, hogy a kiadások a rendszeres karbantartás körében merültek fel. Utalt arra, hogy a beadagoló rendszer átalakítása szükségtelen, a lambdaszonda pedig nem volt a szerződés tárgya, megléte a rendeltetésszerű használatához nem szükséges.

Hivatkozott arra, hogy az igazságügyi szakértő több kérdésre nem adott választ, megállapításai megkérdőjelezhetők. A másodfokú eljárás során magánszakértői véleményt csatolt annak alátámasztására, hogy a kazánoknál használt faapriték nedvességtartalma magasabb a gépkönyvben előírnál, és ezért az igazságügyi vélemény következtetései csak nagy bizonytalanságú megállapítások lehetnek.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen, a bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg, azt a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás iratai és a felek másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozata alapján - a teljesség érdekében - kiegészíti azzal, hogy az alperes a Z.Kft., mint megrendelő és a felperes, mint fővállalkozó közötti szerződés alvállalkozója volt a felperes és alperes közötti vállalkozási szerződés révén.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból érdemben helyes jogkövetkeztetést vont le, döntése helyes és megalapozott, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezésével összefüggésben a másodfokú bíróság az alábbiakra utal:

Tévesen hivatkozott az alperes a felperes perbeli legitimációja hiányára. A keresetőségi jog a fél és a pertárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik,

vagyis a felperest megilleti-e, és éppen a felperest illeti-e, a keresettel érvényesített jog az alperessel szemben. A perbeli legitimáció főszabályként anyagi jogi kérdés, hiánya ebben az esetben a kereset érdemi elutasításához vezet. A perbeli legitimáció azonban kivételesen eljárás jogi kérdés is lehet akkor, ha a pert csak jogszabályban erre feljogosított személy indíthatja meg, vagy csak meghatározott személyekkel szemben indítható. Ez utóbbi esetben, de csak akkor, az aktív vagy passzív legitimáció hiánya a Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja szerinti jogkövetkezményeket vonja maga után (EBH.2005/1227. szám alatt közzétett Elvi Bírósági Határozat).

Felperes keresetét a két jogcímre alapította, részint a felperes és alperes közötti vállalkozási szerződés hibás teljesítésére hivatkozással érvényesített igényt, másrészt a Z. Kft. engedményeseként - a Z.Kft. és alperes közötti szerződéses viszony hiányában - szerződésen kívüli kártérítési igényt terjesztett elő. A felperes saját igényérvényesítésének alapja az alperessel kötött szerződés, míg a Z.Kft. által engedményezett követelés érvényesítésére az engedményezési szerződés alapján jogosult a felperes, a jogvitában való anyagi jogi érdekelttségét, keresetösségi jogát e két tény megalapozza.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az alperes fizetési kötelezettségét. A Z.Kft. által engedményezett követelés tekintetében az alperes felelőssége azon alapul, hogy rendeltetésszerű használatra alkalmatlan berendezést gyártott és telepített, és ezen magatartásával okozati összefüggésben a Z.Kft.-nek költségei merültek fel. A felperes saját szerződés alapján érvényesített igényének alapja pedig a szerződés megszegése, az alperes hibás teljesítése. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság tévesen tekintette igényérvényesítési jogcímnek a jótállást, mivel a jótállás a régi Ptk. 248. §-a alapján szerződést biztosító mellékkötelezettség, a bizonyítási teher megfordítását jelenti, a jótállási jogok gyakorlására a Ptk. 248. § (5) bekezdése értelmében a szavatossági jogok gyakorlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, a marasztalás jogalapja jótállásból eredő igény esetén is a Ptk. 306. § (3) bekezdése szerint (kijavítási költség).

A bizonyítékok teljes körű mérlegelésével helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vállalkozási szerződés alapján az alperes 1000, illetve 1400 KW hőteljesítmény folyamatos leadására képes kazánok telepítésére vállalt kötelezettséget. A szakértő egyértelmű, határozott állásfoglalására, és az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékokra is figyelemmel e ténymegállapítás helyes, az okszerű mérlegeléssel megállapított tényállást pedig a másodfokú bíróság nem bírálhatja felül.

Egyetért a másodfokú bíróság azzal is, hogy az alperes hibásan teljesített, a kazánok teljesítménye nem felelt meg a szerződés rendelkezéseinek, és az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított további hibák is fennállanak. P. igazságügyi szakértő az előzetes bizonyítás során előterjesztett szakvéleményében, majd annak kiegészítése során a felmerült szakkérdésekre egyértelmű, világos

választ adott, személyes meghallgatása során nyilatkozott a felek által feltett kérdésekre. Szakvéleményében nincs ellentmondás, hiányosság, ezért indokolatlan az alperes által indítványozott más szakértő kirendelése.

Tévesen hivatkozott az alperes arra, hogy az alacsonyabb teljesítményt a faapríték nedvességtartalma okozta. Az alperes a másodfokú eljárás során a S. Bt. szakvéleményét csatolta e körben, hivatkozott arra, hogy a magánszakértői szakvélemény megállapításai az igazságügyi szakértő szakvéleményét cáfolják, mivel a használt faapríték nedvességtartalma magasabb a gépkönyvben előírnál, és ezért az igazságügyi szakvélemény következtetései csak nagy bizonytalansággal kezelhetők. Az igazságügyi szakértő nyilatkozata szerint a fa fűtőértékének és nedvességtartalmának nem volt olyan hatása, hogy ez okozta volna a teljesítményproblémát (13. számú jegyzőkönyv 12. oldal). Megerősíti ezt a V. által elvégzett vizsgálat is. A vizsgálati jegyzőkönyv rögzíti, hogy a használati utasításban szereplő maximum 30 % nedvességtartalmú apríték, mely a konkrét vizsgálatnál 21,9 % átlag nedvességtartalmú volt - mellett az 1400 KW teljesítményű kazán az I. szakaszban 78,9 % hatásfok mellett működött, a II. szakaszban elérte az 1400 KW hőteljesítményt, azonban ekkor már a kazán belső hőmérsékletei meghaladták a samottra gyártója által javasolt üzemi hőmérsékletet, és a kilépő füstgázok hőmérséklete is elérte a 260 °C-ot rontva ezzel a berendezés hatásfokát, illetve összetételében pedig meghaladta a környezetvédelmi határértékeket. A kazán tehát a berendezés használati utasításában rögzített minőségi elvárásnak megfelelő tüzelőanyag adagolása mellett - a környezetvédelmi határértékekre figyelemmel - nem képes az 1400 KW hőteljesítmény folyamatos leadására.

Egyetért a másodfokú bíróság azzal, hogy a kazánok rendeltetésszerű működésének hiányával okozati összefüggésben a Z.Kft-nél kár, üzemeltetési többletköltség merült fel azzal a pontosítással, hogy a gázkazán beüzemelésének oka a perbeli kazánok folyamatos meghibásodása volt. A szakvélemény szerint (alapvélemény 27. oldal) a perbeli kazánok alkalmasak egymás helyettesítésére szerződés szerinti teljesítmény esetén, a gázkazánra és a lekötött gázmennyiségre az üzembiztonság, a másnaponkénti meghibásodás miatt volt szükség. A biomassza kazánok a távhőszolgáltatási szerződés szerinti energiát szolgáltathatták volna, más energia (gáz) igénybevétele elvárt üzemi feltételek között nem lett volna indokolt, azonban az üzembiztonság nem elfogadható bizonytalansága miatt kellett a gázkazánt készenlétben tartani és többször beüzemelni (igazságügyi szakértői szakvélemény 01. számú kiegészítés 3. oldal). A gázkazán működéséből eredő többletköltségek ezért alperest terhelik figyelemmel arra, hogy a költség a kazánok rendeltetésnek megfelelő folyamatos működése esetén nem merült volna fel.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a boltív falazat, rostély, beadagoló rendszer és lambdaszonda hibáját is. Az igazságügyi szakértői szakvélemény alapján a falazat és boltív esetén a hibajelenség a repedés volt, amely azt a következményt hordozza magában, hogy a falazat össze is dőlhet. A szakértő egyértelműen állást foglalt abban, hogy a hiba oka a nem megfelelő tervezés, anyagválasztás, mivel a falazat és a boltívek téglából - nem megfelelő anyagból -

készültek, ha egy téglakiesés, ez önmagában repedéshez és összedőléshez vezethet. A helytelen anyagválasztás és nem megfelelő konstrukció kijavítása nem karbantartási költség.

A kazánokban lévő rostélyelemek sem anyagukban, sem kialakításukban nem megfelelőek, a konstrukció nem átgondolt (szakértő 28. sorszáma alatti nyilatkozata), a konstrukció hibája miatt mintegy 100 rostélyelem hőterhelése igen magas, a meghibásodást az indokolatlan hőterhelés okozza (13.).

A beadagoló rendszer beadagolási pontja és a rostélyszerkezet fogadósíkja között a magasságkülönbség mintegy 1 méter. Az enyhén bővülő, majdnem függőleges garatba a dugattyú felett a tüzelőanyag torlódik, boltozódik, az adagolás teljesen határozatlanná válik, kiszámíthatatlan és indokolatlan erőhatások jelennek meg. A beadagoló rendszer szerkezete, technológiája nem kellően átgondolt, a szakvélemény alapján szükséges a beadagoló rendszer kijavítása, az adagolórendszer megemelése és a tüzelőanyag beadagoló-nyílás átalakítása.

A lambdaszonda biztosítja a füstgáz emissziós érték szempontjából a kazán automatikus működését (szakértő 13. sorszáma alatti jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata), ezért az alperes szerződés szerű teljesítéséhez a lambdaszonda beépítése szükséges volt, így nincs jelentősége annak, hogy alperes azt utólag saját kezdeményezésre építette be. Egyértelműen megállapítható, hogy az alperes által beépített lambdaszonda hibás teljesítés miatt nem nyújtott kellő információt a megfelelő hatásfokú kezeléshez, az általa mutatott értékekre ellentmondásait, hibáit az alperes nem kezelte megnyugtató módon (28. sorszáma alatti nyilatkozat), a lambdaszonda nem volt alkalmas a tüzeléstechnikai paraméterek és a hatásfok szerződés szerinti tartására.

Az alperes fellebbezésében a kazán alsókezelő ajtaja áthelyezése szükségességét is vitatta. Utal azonban a másodfokú bíróság arra, hogy az igazságügyi szakértő ezt az elvárható működésnek megfelelő, szükséges munkának, de nem feltétlenül elvégzendő munkának minősítette, és az elsőfokú bíróság a keresetet e részben elutasította.

Az alperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségét megtéríteni, mely költség a felperest képviselő ügyvéd 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján megállapított díja.

P é c s, 2014. május 14.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró,
Dr. Berki Csilla s.k. bíró

